



Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

MILJØRETTET HELSEVERN

Viktig for folkehelsearbeidet, men noe stemoderlig behandlet
i kommunene

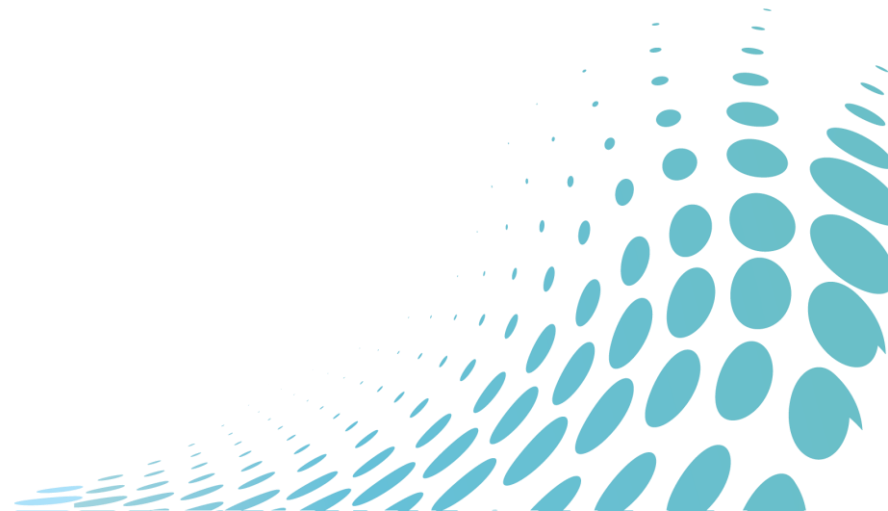
Av Marie Christine F. Calisch
Seniorrådgiver folkehelse





Oversikt

- Miljørettet helsevern i folkehelsearbeidet
- Kartlegging av riket tilstand på Agder
- Nye veiledere
- Tilsyn 2017





Miljørettet helsevern og folkehelsearbeid

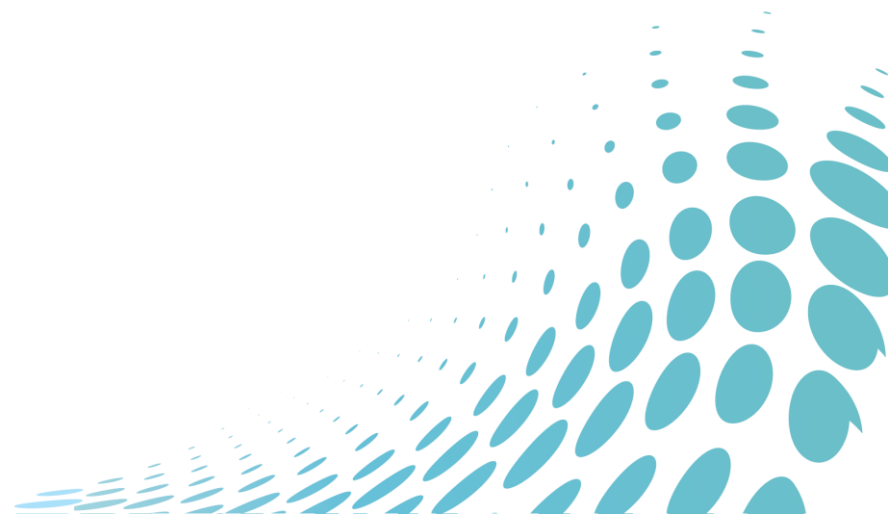
- Lovhjemlet i folkehelseloven kap. 3 §§ 8-19 og forskrift om miljørettet helsevern
- Folkehelseloven §9
 - Kommunen **skal føre tilsyn** med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen, jf. § 8. Ansvar og oppgaver innen miljørettet helsevern som i denne lov er lagt til kommunen, kan i tillegg til å delegeres etter bestemmelsene i kommuneloven delegeres til et interkommunalt selskap.
 - Kommunens myndighet **kan utøves av kommunelegen dersom dette på grunn av tidsnød** er nødvendig for at kommunens oppgaver etter dette kapittel skal kunne utføres.
- Forskrift om miljørettet helsevern
 - § 4 (...) Kommunen skal føre tilsyn med at denne forskriften overholdes og treffe de nødvendige enkeltvedtak hjemlet i folkehelseloven kapittel 3. (...)
 - § 5 Kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de faktorer som kan virke inn på denne, jf. folkehelseloven § 5.
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
 - § 6 Krav om godkjenning
 - § 25 Tilsyn





Hesledirektoratets kartlegging av miljøstatus i skolene (2013) og barnehagene (2015)

- 6 av 10 skoler **mangler godkjenning**, 1 av 10 barnehager
- Bare ca halvparten har hatt **tilsyn** i løpet av siste 3år.
- Påvist **mangler** ved mer enn halvparten av virksomhetene
- Mer enn halvparten mangler en forpliktende **vedlikeholdsplan**





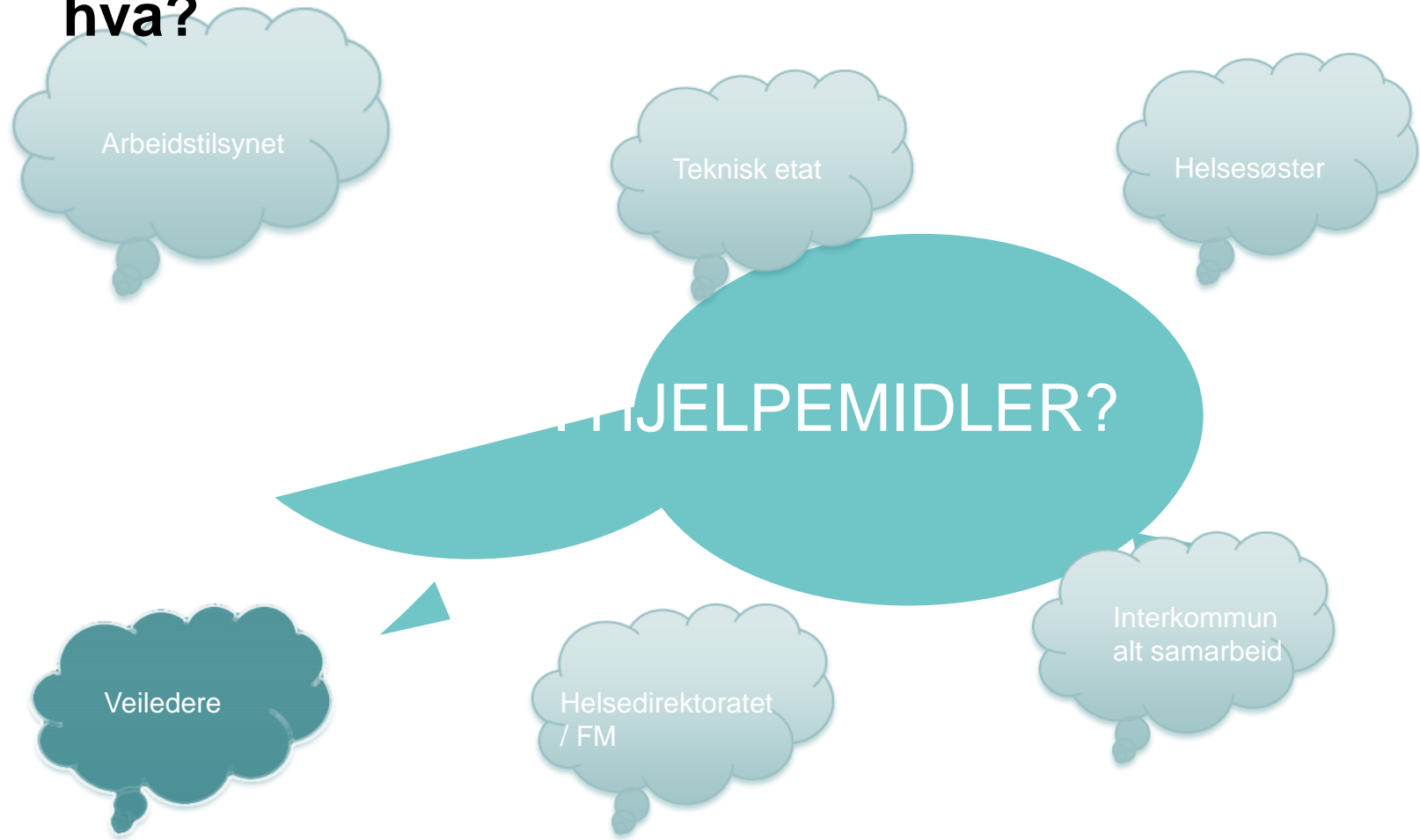
Kartlegging av tilsyn og godkjenning av barnehager og skoler Aust- og Vest- Agder 2016

- Gjennomført som oppfølging av Helsedirektoratets kartlegging
- Få kommuner som har innarbeidet rutiner for tilsyn
- Flere kommuner har ikke oversikt over godkjenninger, men tror det er i orden.
- Kommuneoverlegene er i liten grad informert om vedlikeholdsrutiner på skoler og barnehager
- Noen få kommuneoverleger gjennomfører befaring men flere har tett samarbeid med teknisk etat.
- Veldig få klagesaker????





Tilsyn og godkjenning hvorfor, hvordan og hva?





Veiledere for kommunens tilsyn

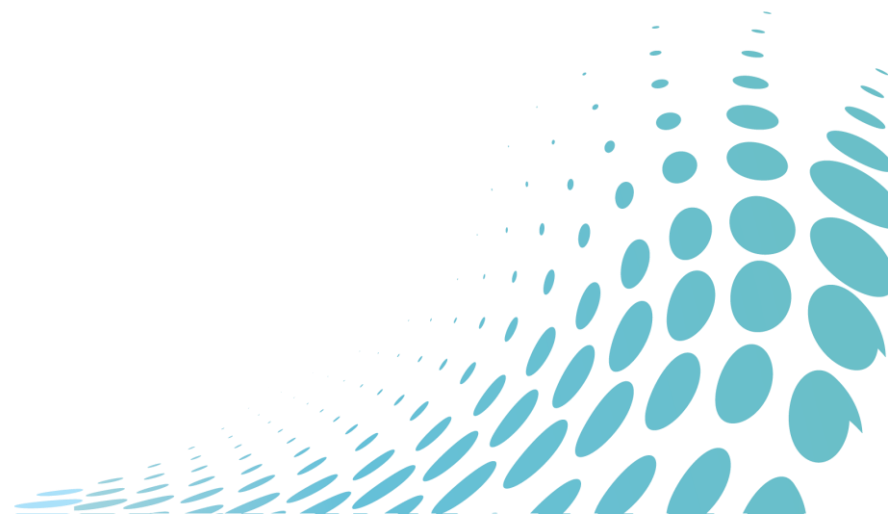
Et praktisk verktøy for å få mest mulig like rutiner og praksis for planlegging, gjennomføring, rapportering og oppfølging av tilsyn med miljørettet helsevern.





Innhold i veilederne

- Forberedelse
 - Organisering av tilsyn
 - Internkontroll
 - Ulike tilsynsstrategier
 - Ulike tilsynsmetoder
- Undersøkelser/ gjennomføring
- Formidlings og avslutnings fasen





Hva er viktig mht til skole og barnehager? Hva skal dere se etter?

- § 4 Ansvar/internkontroll
- § 6 Krav om godkjenning
- §§ 8 og 9 Beliggenhet/ Utforming og innredning
- § 11 Måltid
 - [Nye nasjonale faglige retningslinjer](#)
- § 12 Psykososialt miljø
 - Jf. opplæringslovens § 9a
- § 18 Røyking
 - Endring tobakkskadeloven 2014





§ 12 Psykososialt miljø Jf. opplæringslovens § 9a

- Skolen må kartlegge situasjonen på skolen i forhold til kravene i opplæringsloven kapittel 9a m.v.
- Skolen må fastsette konkrete mål for skolemiljøet og skolemiljøarbeidet.
- Skolen må utarbeide et system for oppfølging av kravene i kapittel 9a.
- Skolens ledelse må implementere systemet blant de ansatte.
- Skolens ledelse må sikre at skolemiljøarbeidet er kontinuerlig, aktivt og systematisk, og i samsvar med systemet.
- Skolens ledelse må jevnlig evaluere skolens system og det systematiske arbeidet



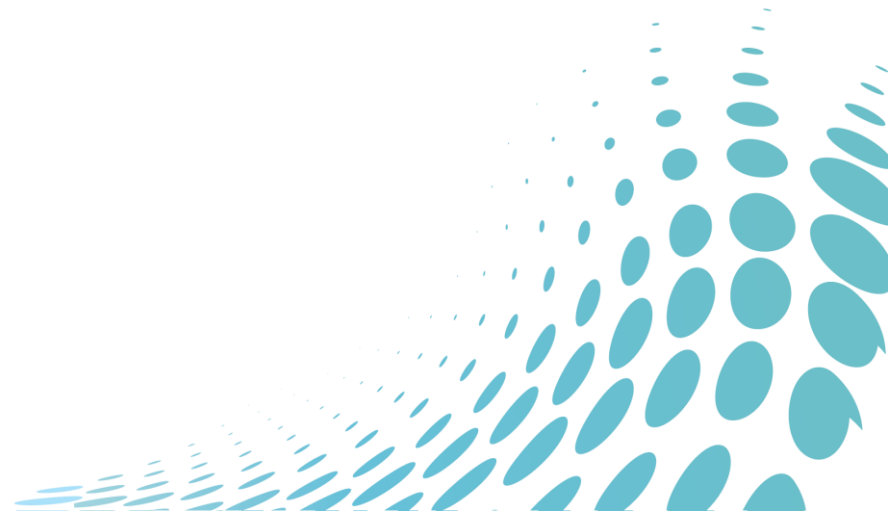
Fylkesmannen i Aust-og Vest-Agder





Tilsynsvirksomhet

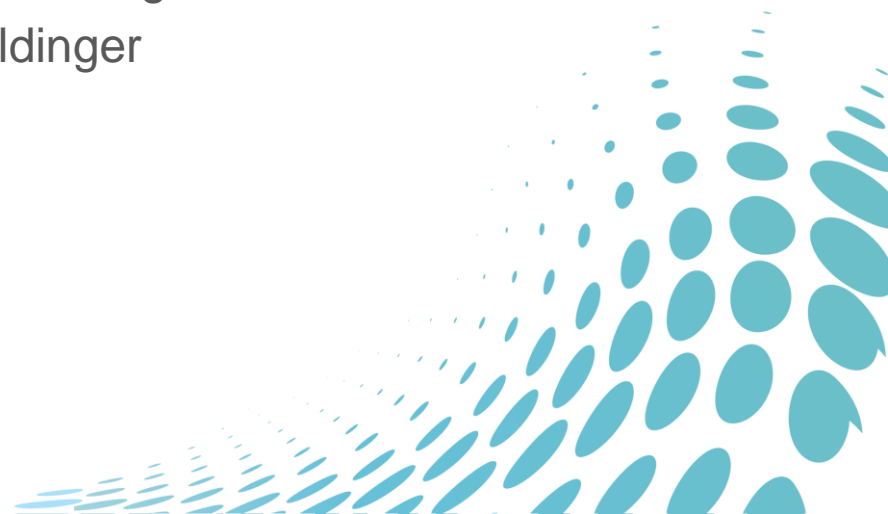
- Tilsyn med kommunens godkjenning og tilsynsrutiner etter forskrift om miljørettet helsevern og skoler
 - Samarbeid helse- og sosial avdeling med utdanning og barnevernsavdelingen
- Forespeiler landsomfattende tilsyn i 2018





Fylkesmannens forventning til kommunenes ansvar

- Oversikt
 - Virksomhetene (skoler og barnehager)
 - Godkjenningsstatus
 - Tilsyn
 - Rapporter fra tilsyn
 - Evt. dokumentasjon på retting/utbedring
 - Innkomne klager/bekymringsmeldinger
 - Samarbeidspartnere





og takk for meg!